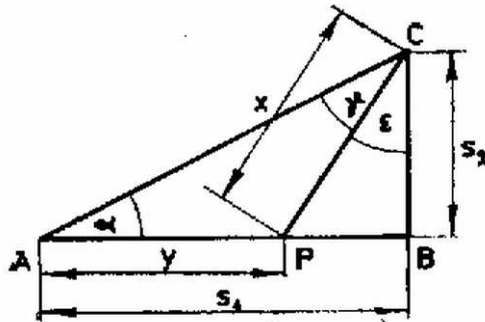

I. megoldás. Jelölje P azt a pontot, ahol a gyalogos és az autó találkozik. Legyen t az indulástól a találkozásig eltelt idő, x a gyalogos, y az autó által megtett út (1. ábra).

Ekkor

$$(1) \quad x = vt, \quad y = ut,$$

ahol v a gyalogos, u az autó sebessége. Az ábrán jelölt CBP háromszög derékszögű, így

$$(2) \quad x^2 = s_2^2 + (s_1 - y)^2,$$

ahol $s_2 = 50$ m, $s_1 = \sqrt{200^2 - 50^2}$ m = 193,6 m.

Rendezve az (1), (2) összefüggéseket, és beírva az ismert adatokat, a következő egyenletet kapjuk:

$$(3) \quad (3t)^2 = 50^2 + (\sqrt{375} \cdot 10 - 10t)^2.$$

Az egyenlet két megoldása

$$t_1 = 24,9 \text{ s}, \quad t_2 = 17,6 \text{ s}.$$

Ezekből meghatározható x és y , ezek segítségével pedig a CP és a függőleges által bezárt szög:

$$\varepsilon_1 = 48^\circ, \quad \varepsilon_2 = -19^\circ.$$

A legkisebb sebesség (v_{\min}) meghatározásához is az előző összefüggéseket használjuk. A gyalogos a találkozásig most $x' = v_{\min} t$ utat tesz meg. A (3) egyenlet most a következőképpen módosul:

$$(4) \quad (v_{\min} t)^2 = 50^2 + (\sqrt{375} \cdot 10 - 10t)^2.$$

Ezt az egyenletet átrendezve a

$$(5) \quad t^2(100 - v_{\min}^2) - t \cdot 200\sqrt{375} + 40\,000 = 0$$

egyenlethez jutunk. Olyan v_{\min} értéket keresünk, amely a lehető legkisebb ($0 < v_{\min} \leq 3$ m/s), de amely mellett még eléri a gyalogos az autót, vagyis van t -ben megoldása az (5) egyenletnek. Az (5) egyenlet bal oldalán álló másodfokú függvény képe egy parabola. Könnyen látható, hogy ha az (5)-beli függvény másodfokú tagjának együtthatójában v_{\min} értéke csökken, akkor a parabola minimumának értéke nő. Ezért a legkisebb v_{\min} érték, amely mellett még van gyöke az (5) egyenletnek, akkor adódik, amikor a minimum 0. Ekkor az (5) egyenletnek egy gyöke van, azaz a diszkriminánsa nulla:

$$10^4 [1500 - 16(100 - v_{\min}^2)^2] = 0$$

amiből $v_{\min} = 2,5$ m/s. A gyalogosnak ekkor $\varepsilon = 14,5^\circ$ irányban kell futnia.

II. megoldás. Az előző megoldásban használt jelöléseket alkalmazva írjuk fel az APC háromszögre a szinusz-tételt:

$$(6) \quad \frac{\sin \alpha}{\sin \gamma} = \frac{x}{y} = \frac{v}{u}.$$

Innen $\gamma = \arcsin [(u/v) \sin \alpha]$. Ennek segítségével az ε szög meghatározható. A (6) egyenletből

$$(7) \quad v = u \frac{\sin \alpha}{\sin \gamma}.$$

v értéke akkor minimális, ha a (7) összefüggés jobb oldalán álló kifejezés értéke minimális, azaz $\sin \gamma$ értéke maximális, vagyis $\gamma = 90^\circ$. Ekkor $v_{\min} = u \sin \alpha$, a futónak pedig az AC -re merőleges irányban kell futnia.

Tóth Árpád (Kecskemét, Katona J. Gimn., III. o. t.)